

УТВЪРЖДАВАМ,
ДИРЕКТОР:.....

(Маргарита Грънчарова)

със Заповед № 261 / 25.06.2020 г.

**Система от качествени показатели за определяне степента на постигане на очакваните
резултати от обучението на учениците в III клас**

Български език и литература

В края на трети клас ученикът знае:

- общуването може да се осъществи с помощта на устна и писмена реч;
- видовете текст са: повествователен (в който се разказва случка, в която участват различни герои. Отделните моменти в текста са подредени според реда на действията в случката), текст описание (в който се разкриват признаци и качества на предмет, животно, растение, лице и други. Описание на цвете, домашен любимец, любим човек, играчка и други), художествен текст (този, от който читателят си представя това, за което се говори. Внушават се чувства.), нехудожествен текст (този, с който се предават сведения, знания и други. Не се внушават чувства.)
- редактира текст, като заменя или съкращава дума или част от абзац, добавя дума или част от абзац;
- видовете изречения са съобщителни, въпросителни, възклицателни, побудителни. Може правилно да поставя препинателните знаци;
- изречението е съставено от думи, свързани по смисъл
- думата може да има различни форми за род и число, да бъде членувана или не;
- думи, близки по значение се наричат синоними; думи, които имат обща част (корен) се наричат сродни;
- думата има корен, но тя може да има и представка, наставка, окончание, членна форма (окончание);
- разпознава съществителните имена, разграничава ги по род и число, членува ги правилно, знае правописа на гласните А и Ъ, може да прави проверка; разпознава и степенува правилно прилагателните имена, запознат е с правописа на прилагателните имена;
- Личните местоимения са думи, които заместват съществителните, прилагателните и др. имена. С тях се избягват повторенията. Имат форми за единствено и множествено число; първо, второ и трето лице;
- Глаголът се изменя освен по лице, число и по време. Ученикът познава сегашно, минало свършено и бъдеще време на глагола и знае правописа на частиците НЕ, ЩЕ. Служи си със спомагателния глагол СЪМ във всички изучени времена.
- Разпознава приказки, стихотворения, народни песни, басни, разказ;
- Повторение, сравнение, епитет.

Математика

В края на трети клас ученикът:

- познава естествените числа до 100 и принципа на построяване на редицата на естествените числа до 100;
- извършва действията събиране и изваждане, таблично умножение и деление с едноцифрено число и намира неизвестно събираемо и неизвестен множител;
- познава геометричните фигури права, триъгълник, отсечка, крива линия, лъч, видове ъгли и видове триъгълници според големината на ъглите, правоъгълник и квадрат и елементите им;
- извършва действия с мерните единици, намира обиколките на изучените фигури чрез различни начини;
- познава мерните единици за дължина, време, маса, вместимост и връзките между тях. Извършва действия с мерните единици;
- всяка текстова задача има две части дадени параметри и въпрос.

Компютърно моделиране

В края на трети клас ученикът може:

Дигитални устройства

- Включва и изключва безопасно конкретно стационарно или мобилно устройство.
- Познава основните компоненти на стационарни и мобилни дигитални устройства.
- Познава здравни норми при работа с дигитални устройства.
- Задава точни и ясни команди на дигитално устройство с цел изпълнение на различни задачи.

Дигитална идентичност

- Създава личен аватар в среда за управление на учебния процес.
- Прави разлика между дигитална и физическа идентичност.
- Знае, че не трябва да предоставя лична информация при комуникация или работа във виртуална среда.
- Познава основните заплахи в дигиталната среда и прилага правила за реакция при такива.

Информация

- Знае, че данните в дигиталните устройства се съхраняват във вид на файлове, които може да се съхраняват в папки.

Алгоритми

- Познава работното поле и се ориентира в конкретна визуална среда.
- Поддържа блокове в указана линейна последователност във визуална среда, като извършва действията плъзгане и спускане.
- Създава истории с герои по зададен сюжет чрез блокове във визуалната среда.
- Сглобява крайна последователност от блокове, реализираща цикличен алгоритъм.
- Създава анимирани картички.
- Споделя готови проекти в интернет.

Човекът и обществото

В края на трети клас ученикът:

- има знания за родината, нейното местонахождение на картата на Европа и света, посоките на света, символите на Р. България, основните знаци и цветове, които се използват на картата, формите на земната повърхност, видовете водни басейни, почвата;
- знае какво са извори за миналото, летоброене, календар, като начин за измерване на времето, век и как определяме коя година, кой век е;
- има знания за древните обитатели по нашите земи и начина им на живот и препитание;

- разказва за известни исторически събития по времето от създаването на България до края на X век и началото на XI век;
- знае дати и събития, свързани с изучената материя;
- познава живота и делото на бележити българи;
- има знания за празниците на България: **Национален** – 3 март – Ден на Освобождението. **Официални** – 6 септември – Съединението; 22 септември – Независимостта; 1 ноември – Ден на будителите; 24 май – Ден на книжнината; 25 декември – Рождество Христово; през пролетта – Великден; 1 май – Ден на труда; 6 май – Ден на храбростта. **Битови** – Ханука, Пурим – еврейски; Вартананц – арменски; Курбан Байрам – турски.

Човекът и природата

В края на трети клас ученикът има знания за:

- телата – телата от природата и тези, направени от човека - видовете тела, изкуствени и естествени материали;
- свойствата на телата и веществата;
- водата и нейните агрегатни състояния – твърдо, течено и газообразно, кръговрата на водата в природата;
- живите организми – животни: среда на живот и хранене; растения – разнообразието на растителния свят; гъби – ядливи и отровни;
- хранителна верига;
- органите на човешкото тяло: органи на движението, органи на храненето, органи на дишането;
- сърцето и кръвоносните съдове;
- мозък и нервна система.

Музика

В резултат на обучението третокласникът:

- определя характер, темпо, динамика, повторност, подобие и различие в подходяща музика;
- разпознава метрума и размера на мезиката в 2/4, 3/4, 4/4 и метрума на музиката в 5/8, 7/8, 9/8;
- познава струнните, клавирните и духовите музикални инструменти;
- пее песните, предвидени в учебника за трети клас;
- изпълнява детски фолклорни игри.

Изобразително изкуство

В края на трети клас ученикът трябва да притежава следните изобразителни компетентност и умения:

- открива визуални особености на природни обекти, като разкрива многообразието им, посочва връзката им със средата в реални и фантазни ситуации и изразява емоционално-естетическо отношение към тях;
- рисува обществени или жилищни сгради с интересна архитектура;
- познава топлите и студените цветове в картините; рисува по тема;
- познава народното творчество и занаяти – създава, украсява ритуални и карнавални предмети;
- създава фантазни образи от цветове и форми;
- разпознава народните занаяти, проектира и създава българска шевица;
- познава професията на художника и разграничава различни по вид и жанр произведения на изобразителното изкуство;

- разбира и обяснява значението на различни визуални знаци;
- познава изобразителни техники за рисуване с акварел и темпер, моделиране, апликиране, гравирание и конструиране и може да ги комбинира.

Технологии и предприемачество

В областта на технологиите и предприемачеството третокласникът:

- може да използва правилно и безопасно инструменти и материали;
- знае защо и как материалите се използват повторно, използва пестеливо материали и ресурси, като познава източниците за получаването им, знае важноста на пестене на енергия;
- може да прокарва свои идеи в областта на технологиите, да полага грижи за домашните животни;
- знае какво е електричество и за какво служи;
- прави разлика между естествени и изкуствени материали;
- изброява начини за студена обработка на хранителни продукти. Може да приготви несложна кулинарна рецепта. Знае какво е трайност на хранителните продукти;
- знае наименованията на стоки и услуги, свързаните с тях дейности и професии, като разбира, че положението труд се заплаща. Знае кои хора са предприемачи;
- борави с понятия като пластичност, еластичност, разтегливост;
- има знания за това, кои са производители и кои хора са потребители и връзките между тези две понятия.

Физическо възпитание и спорт

Ученикът в трети клас:

- прилага основни умения и навици, свързани с бягане, скачане и хвърляне, и ги прилага в съревнователни условия и игри.
- изпълнява ходене и бягане с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации;
- изпълнява общо развиващи, строеви и гимнастически упражнения;
- притежава необходимото равнище на физическа дееспособност.

СИМВОЛИ

При пълно съответствие на резултатите от обучението с гореизброените критерии и когато в знанията и уменията на ученика няма пропуски, усвоени са всички нови понятия и правилно се използват от детето; действията му са целенасочени и водят до краен резултат и може да прилага придобитите компетентности самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации ученикът получава годишна качествена оценка отлично.

Отлично!

Когато ученикът е постигнал с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показал е незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при

изпълнение на учебни задачи в познати ситуации и понякога, макар и рядко, и в непознати, като показва известна неувереност, но действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може и да не е съвсем точен ученикът получава годишна качествена оценка много добре.

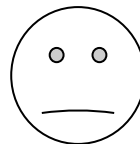
Много добре!

Когато ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми, показва придобитите знания и умения с малки пропуски, успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати, усвоил е преобладаващата част от новите понятия, а действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат получава годишна качествена оценка добре.

Добре!

Когато ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми, в знанията и уменията си има сериозни пропуски, усвоил е само някои от новите понятия, притежава малка част от знанията и компетентностите и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани ситуации с пропуски и грешки, а действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат получава годишна качествена оценка задоволително.

Задоволително!

Когато ученикът не е постигнал очакваните резултати от учебната програма, заложен като правова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „задоволително“ получава годишна качествена оценка незадоволително.

Незадоволително!